

Глушиця – зовсім не «глуш»

Глухар чи глуш?

Єдиної думки, від якого ж слова пішла неординарна назва села, відома не лише в області, наразі не існує. Дослідники схилиються до того, що Глушицею населений пункт охрестили військові стрільці, які заснували Стрільські і полюбляли в цій непролазній місцевості полювати на глухарів.

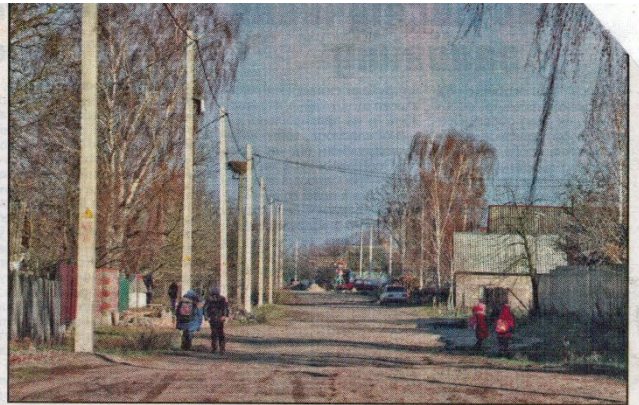
В опонентів цієї теорії – не менш цікава версія. Вони вважають, що назва Глушиця походить від слова «глуш». Новий тлумачний словник української мови (укладачі Василь Яременко й Оксана Сліпущко) дає таку довідку: «Глуш – віддалені від культурних центрів, малолюдні, тихі місця». Що відповідає дійсності, адже в сиву давнину місцевість навколо села була вкрита дрімучими, глухими лісами.

Зрештою, не істотно, звідки походить цікава й колоритна назва, важливо, що вона збережена, а Глушиця нині – сучасне польське село з освіченими й обдарованими людьми.

обласному конкурсі декоративно-вжиткового й образотворчого мистецтва «Знай і люби свій край» Анастасія Сосюк посіла друге місце, а четвертокласники стали призерами олімпіади «Юне обдарування» й інтелектуальної гри «Юний ерудит». Торік Дарина Круглик в олімпіаді з історії виборола бронзу, а випускник дев'ятирічки (нині – учень ліцею «Лідер») Роман Стажюк у Міжнародній олімпіаді з історії здобув третє місце. Безперечно, це насамперед заслуга вчителів Валентини Кищенко та Валентини Запужляк.

Скарбничка шкільних здобутків щороку поповнюється спортивними досягненнями – призовими місцями з футболу, легкої атлетики. Наприклад, Ілля Набухотний виборов друге місце в області зі стрибків у довжину. Результат ще вагоміший, якщо взяти до уваги, що в школі немає спортзалу.

Тим часом за спортивною роботою тут не забувають про виховну. «Нині триває тиждень безпеки життєдіяльності», – розповідає Валентина Кищенко, – до Дня Гідності та

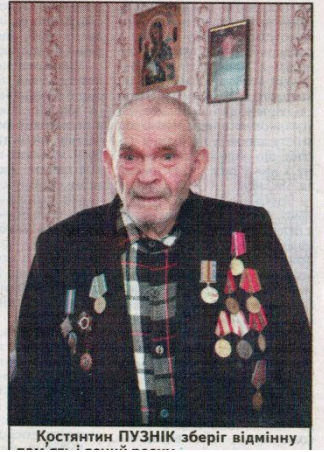

самотужки змайстрував для рідної школи дерев'яні жирандолі (підставки для кімнатних квітів). Перша ластівка видалась вдалою: незабаром, уже навчаючись у Лючанській одинадцятирічці, бере участь у районному конкурсі зі столярського ремесла й виборює друге місце. Хтось подумав, а чому ж не перше? Однак хлопчина не має спеціальних знань, проте, певно, на підсвідомому рівні (далися взнаки гени батька-столяра) так виконав завдання, що здобув схвалення журі.

Нині Іван Гаврильчик – досвідчений деревних справ майстер. В асортименті виробів, що виходять з-під його вправних пальців, – вікна, двері з різноманітним оздобленням, різьблені карнизи. До речі, для північних районів Полісся характерне переважно оберегове та магичне різьблення, на відміну від інших, де переважає декоративно-сувенірне. Важко не погодитись із думкою дослідників, споглядаючи вишукані та витончені вироби з деревини місцевого майстра. Його фірмові двері прикрашають дзвіничку храму на честь апостола Івангеліста Іоана Богослова. Бар'єр і столи для вітваря теж зробив умилець. А ще виступив спонсором для рідної школи: виготовив двері та полицки в кабінет, про що із вдячністю та теплотою повідомила вчитель української мови та літератури Олена Козак.

Та дерево – не єдине захоплення

та вкарбувались в пам'яті дороги війни. У 1944-ому вісімнадцятирічний юнак Костянтин Пузнік потрапив на фронт. У складі

Костянтин ПУЗНИК зберіг відмінну

У клубі не лише співають, а й у теніс грають.

Глушицький

Глушицький дев'ятиріччя – 115!

У це важко повірити, але охайне, чисте, затишене приміщення звели в часи, коли Західна Україна належала Польщі, – у 1902 році. «У 1980-ому до старої частини добудували крило, у 1992-ому два класи реконструювали під актову залу, згодом замінили вхідні та двері в класних кімнатах, вікна, огородили будівлю новим парканом», – зі знанням справи розповідає заступник директора з навчально-виховної роботи Валентина Кищенко.

Раніше навчальний заклад знав кращі часи: школу відвідували до трьохсот учнів. Зараз тут навчається 151 школяр. Однак є тенденція до збільшення кількості дітей: у 2019-ому очікують на 35 першачків. Щоправда, батьки п'ятох із ними будують житло в Лючі, тож є вірогідність, що відпадує нащадків у місцеву школу.

У Глушиці немає дитячого садочка, дошкільну освіту майбутні першокласники здобувають у класі короткотривалого перебування, яким опікується Олена Жилко.

З 2008 року в школі працює комп'ютерний клас. І хоча тут лише п'ять комп'ютерів, тому доводиться ділити класи, молодого й перспективного вчителя математики й інформатики Дмитра Бартоша це не лякає, а навпаки – спонукає так викладати предмет, щоб діти забули про незручності.

Директору Олені Набухотній вдалося згуртувати колектив однодумців, націлити колеги на самовиддану працю. Тож не забарилась і результати.

Скажімо, вчитель музики Лариса Гаврильчик перемогла в обласному етапі конкурсу «Цікава школа» в номінації нетрадиційний урок, виборола перше місце в конкурсі-ярмарку педагогічної творчості в номінації музичне мистецтво. Відзначили члени журі конкурсу і Наталію Жабчик (інформатика), і Ніну Круглик (психологія), і Світлану Карпишину (початкові класи).

Тож закономірно, що в талановитих педагогів і учнів обдаровані. Приміром, Андрій Головач у районній олімпіаді з географії виборов друге місце, Оксана Сосюк стала другою в районі з біології, Ольга Гамза – з математики. В

Свободи відбулись тематичні бесіди, флеш-моб «Державний прапор», учора провели конкурс «Королева осені». Діти дуже активні й охоче беруть участь у громадському житті школи.

...14 років педагогічний колектив школи очолює Олена Набухотна – професіонал і новатор. Під її егідою вчителі вчать учнів добру та людяності, бути гідними громадянами держави, а отже, майбутні села – у надійних руках.

Золоті руки, світла голова

– саме ці слова найкраще характеризують місцевого Лівшу, столяра й умільця Івана Гаврильчика. Ні, блоху він не підкував, проте винахідливість та вправність літературному персонажу не поступитись.

У краю лісів – а хто, як не Глушиця, вже самою назвою претендує на звання володаря лісових гушавин – деревообробка побутових виробів займала чільне місце. Тож і батько, Пимен Гаврильчик, виконував м'яльські та столярські роботи. Вочевидь, захоплення деревинною перемогло сина. Бо вже старшокласником Іван

і та дерево – не єдине захоплення Івана Гаврильчика, бо чоловік захопився виготовленням... верстаків. І зараз його виготови: райсімаг у токарний по дереву – неабияк допомагають у роботі. Завдяки одеському винахіднику чимало місцевих жителів оцінили оптимальне співвідношення ціна-якість саморобних пристроїв.

Літературу та мову у викладанні Олени КОЗАК учні люблять.

Нікому не вдалося зібрати копач до мотоблоку «Мотор-Січ», однак сільському механіку і це виявилось під силу. Замовив шестерні, змайстрував редуктор – і новоспечене дитяче викопле картоплю якісніше, ніж трактор!

Присемно, що династію глушицьких столярів продовжує син Іван, який опанував бажану професію у ВПУ-22 і зараз, зізнається майстер, працює на токарню верстак не гірше за нього. Що тут скажеш? Яке коріння, таке й насіння.

Тричі – в обіймах смерті

побував ветеран Другої світової війни Костянтин Пузнік. Попри поважний вік – а Костянтин Марковичу 92! – колишній солдат зберіг армійську виправку, світлий розум, добру пам'ять і чітку вимову. Здається, лише вчора визволяв країни Балтії від фашистської окупації,

пам'ять і ясний розум.

Радянської Армії визволяв Білорусію, Литву, Латвію, Естонію. Наступ вєли тридцять три дивізії. Окупанти, яких відкинули від Ленінграда та Пскова, зосередили свої сили в Прибалтиці. Радянська авіація бомбила окупований Гданськ, перейменованій фашистами в Данциг. Тут і отримав зв'язківце перше поранення. Осколок, що досі носить у тілі, нагадує про ті страшні події. Тоді поранений відчайдуш утік із санітарного батальйону попри те, що молодший лейтенант медичної служби погрожував судом.

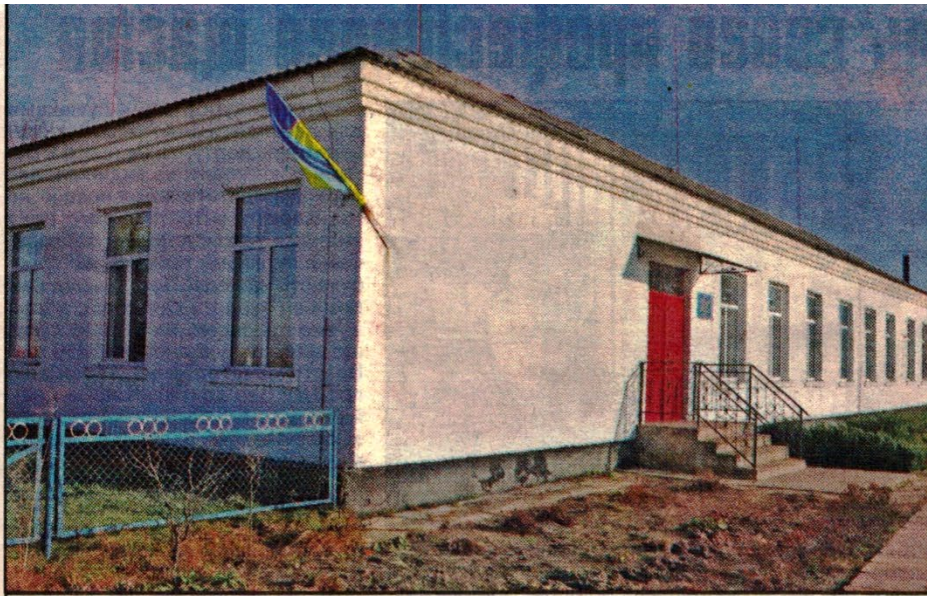
Весна 1945-го ризикувала непогідною: віди розлились, утворились болота. Деяким час бічці перебували в цьому природному болоті. Скориставшись нагодою, урізноманітнювали солдатський паюк свіжою рибкою, яку глушили гранатами в навколишніх водоймах. Коли ж отримали наказ іти в наступ, зрізали молоді ялини, робили настільки для техніки.

Рядовий Пузнік відзначився – взяв «язлика».

Міський солдат заховався в бліндажі, проте пильний Костянтин виявив ворога і привів його до командира батареї. У піднятих руках німець шось тримав і белькотав: «Брот, брот». Потім дізнався, що це німецькою означає хліб. А він думав, вибухівка... Військовополіцейського відправили в штаб дивізії для допиту, а молодого бійця нагородили медаллю «За вдавгу».

«Тричі мало не розпрощався з життям. Певно, доля моя така – залишатися живим», – розмірковує срібночоловий чоловік. Схоже на те. Снаряд, випущений з гаубиці, втрапив прямісінько під ноги. Однак жимис дивом не вибухнув. У подібних випадках кажуть, у сорочці народився.

Коли ж радянська артилерія фугасними снарядами руйнувала дзоти противника, Костянтин спостерігав у підзорну трубу й коригував стрільбу. Фашисти, звісна річ, огризалісь вогнем. На ту біду, оплічане скло труби блиснуло в сілківитій темряві – і вороги поспіли в ціль нумо. Пілхотичне, що був неподалік, загинув. Костянтин енергитомнів, а коли отямився, комбат поцікавився його самопочуттям. Той нічого не пам'ятав, тож побратими подали йому шапку, навпіл розрізану осколком. На голові теж залишився кривавий басаман.

Глушицьку ЗОШ І-ІІ ст. заклали в 1902 році.

Дивом залишився живий і третього разу. Солдат Тиндюк, поки не розвиднілось, приносив бійцям сніданок, а присмерком — вечерю. Він захворів, і по їжу відрядили Костянтина. Молодий солдат заплічник із хлібом і цукром почепив на спину, взяв два котелки із супом і на повний зріст (не пригинався, бо остерігався розлити рідку страву) пішов до своїх. І тут пролунала кулеметна черга. «Пузник, ложись!» — крикнув командир. — «А суп?» — «Бросай!». Поповзом дістався до позиції. Бойові товариші наперебій запитували, чи не поранений, чи не зачепило, чи цілий. Не знайшлося жодного, хто б запитав, чи цілий суп...

Тричі народжений на жорстоких дорогах війни, звістку про перемогу Костянтин Пузник отримав у Литві, на станції Лієпая. Був свідком, як біля містечка Приакуле зробили пересильний табір для військовополонених, кадебісти склали списки. Полонені німці працювали на будівництві залізничних вокзалів у Рівному та Здолбуніві.

У мирний час Костянтин працював у воєнізованій охороні на залізниці. Досі пам'ятає, як під час зупинки полонені німці запитували, куди їх везуть. «На Ковель», — відповів. — «А далі?» — «А далі в Німеччину, додому». — «Буду вдома, синові накажу, щоб з вами не воював».

Молодці із Глушиці

— так називається ансамбль народної пісні, яким керує завідувачка місцевим клубом Олеся Сафарян. Гурт уже здобув визнання на районній сцені, працює над оновленням репертуару.

На жаль, діти нині не займаються танцями (а охочих опанувати мистецтво Терпсихори чимало): хореографи, які навідувались із Люхчі та Стрільська, більше не працюють.

До того ж, у клубі вишла з ладу апаратура. Тож якщо раніше тричі на тиждень влаштовували дискотеки, а кошти, виручені за надання платної послуги, спрямовували на потреби культурного закладу, то нині такої можливості позбавлені. Добре було б, якби віднайшовся спонсор, допоміг із ремонтом апаратури, і молодь, як і раніше, поспішала б на дискотеки.

Тим часом торік біля клубу облаштували клубку. поставили дерев'яну огорожу, ла-

виконуючий обов'язки голови Люхчанської сільської ради Сергій Клочко оприлюднив під час нещодавньої виїзної колегії райдержадміністрації.

Основне питання, що потребує негайного вирішення, на думку Сергія Івановича, — це генеральний план забудови села. Уже відбулось обговорення проекту, жителі хо-

Службу в храмі Івана Богослова править протоієрей Іван.

чуть, щоб улюблене урочище Круг забудова оминула. У сільраді, попри значне недо виконання бюджету, усе-таки віднайшли 61 тис. грн, внесли аванс. Тож нині проект проходить погодження, а після затвердження на сесії почнуть виділяти земельні ділянки.

До слова, у проекті генерального плану забудови Глушиці передбачили місце для дошкільного навчального закладу, потреба в якому давно назріла й перетворилась на болючу проблему. Нині ж місцеві дітки проводять час на майданчику, що його облаштували батьки разом із сільською радою.

Вивезення та захоронення побутових відходів — ще одна проблема села, притаманна й іншим населеним пунктам. Ідеаль-

вочки. Шкода лишень, що в деяких земляків низький рівень культури, тож паркан щириться проваллями вибитих дощок.

А Круг таки залишать!

У Глушиці, як і в будь-якому населеному пункті нещадного теперішнього часу, існує ціла вервечка невирішених проблем, що їх

Щоб озвучити проблеми, Сергію КЛОЧКУ нотатки не потрібні.

ним вирішенням було б відкриття заводу для утилізації сміття, однак зрозуміло, що сільській раді це не під силу.

Ще одна турбота керівника громади — електрифікація новозбудованого масиву. Уже виготовили технічні умови, тепер діло за проектно-кошторисною документацією, на яку потрібно 20 тис. грн.

Ну і як же не згадати за стан доріг? Це те, на що найчастіше скаржаться жителі Глушиці. Торік підсипали вулицю Єфименка, решта в очікуванні (дається взнаки брак фінансів).

«Нещодавно виникла проблема в клубі, - розповідає Сергій Клочко, - у бібліотеці провалилась підлога. Завезли два КамАЗи піску, місцевий підприємець відпустив за собівартістю дошки, тож у книгозбірні новенька дерев'яна підлога».

...Глушиці, як і решті сіл району, проблем, що потребують вирішення, вистачає. Однак вірю — не за горами час, коли Люхча та Глушиця стануть мікрорайонами міста Сарни.

Зоя ТИМЦУНІК.
Фото Василя СОСЮКА.